

■ UKLART. Børsmeldingen fra Aker Solutions sår tvil om lovligheten av Øyvind Eriksens dobbeltrolle i selskapet.
Foto: Ståle Andersen

Tvil om løsning

NÆRINGS LIV

Eksperter er i tvil om den provisoriske ledelsen i Aker Solutions er lovlig.

MORTEN BERTELSEN
OG KRISTIN GYLDENSKOG
OSLO

Et år etter at staten ble overkjørt av Kjell Inge Røkke i Aker-saken, har Røkke festet grepet ytterligere i delvis statseide Aker Solutions. Da Aker Solutions-sjef Simen Lieungh gikk på dagen i forrige uke, rykket Røkkes nærmeste medhjelper gjennom en årrekke, Øyvind Eriksen, inn i ledelsen av selskapet. Eriksen er daglig leder i Aker asa hvor Røkke eier 68 prosent.

I børsmeldingen fra Aker Solutions sto det at Øyvind Eriksen midlertidig skal «være arbeidende styreleder og i kraft av dette ivareta konsernsjef-funksjoner» selskapet, mens en konserndirektør vil fungere som daglig leder. I den engelske utgaven av børsmeldingen står det at Eriksen vil fungere som «CEO», mens denne konserndirektøren er omtalt som å skulle fungere som «President».

- Dette hører uklart ut. Det må være viktig for Staten som medeier at det ikke er noen tvil om at disse arrangementene tilfredsstillers aksjelovens krav,

sier Mads T. Andenæs, professor i selskapsrett ved Universitetet i Oslo.

Kan være ulovlig

Professor Øyvind Bøhren ved Handelshøyskolen BI mener Øyvind Eriksens nye rolle med å «ivareta konsernsjef-funksjoner» kan være i strid med aksjeloven.

- Daglig leder kan ikke samtidig være styreleder i selskapet hvis det har mer enn tre millioner kroner i aksjekapital. Det er forbudt etter norsk lov, sier Bøhren.

- Eriksen kan ikke være både styreleder og CEO i Aker Solutions. Hovedjobben for styret i et stort børsnotert selskap er å kontrollere daglig leder. Hvis man skal være politi for å passe på andre, er det nettopp andre man skal passe på og ikke seg selv, inklusiv hva daglig leder gjør i forhold til minoritetseierne, sier Bøhren.

Bør være forsiktig

Han har nettopp skrevet en lærebok om selskapsstyring hvor han brukte Aker Solutions som eksempel. Bøhren mener Røkke bør være forsiktig på grunn av forhistorien.

- Denne saken har en forhistorie. Og Røkke har en lang og smertelig forhistorie med tanke på behandling av minoritetsaksjonærene sine. I det perspek-

KRITISK.
Professor
Øyvind Bøhren,
Handels-
høyskolen BI.

tivet bør han være ekstra forsiktig, også i tilfeller der han er innenfor lovens rammer. Aker har sagt at det «aldri mer» skal drive med nærstående transaksjoner. Dette utsagnet skulle være et signal om at kontrollende eier vil rydde opp i dette renommelementet. Derfor skjønner jeg godt at det kan stilles spørsmål ved denne saken, sier Bøhren.

Ikke konsernsjef

Aker Solutions kommunikasjonsdirektør Geir Arne Drangeid avviser at det er i strid med loven at selskapets styreleder skal ivareta konsernsjef-funksjoner.

- Vi mener vi har en ordning i denne overgangsfasen som både dekker selskapets behov og følger loven, sier Drangeid.

- Hva innebærer det at Øyvind Eriksen skal «ivareta konsernsjef-funksjoner»?

- Han er ikke konsernsjef, men utfører en del av konsernsjef-funksjonene. Det står i samme melding at Leif Borge er daglig leder. Jeg ser ikke noe behov for

fra vår side til å spesifisere dette så mye nærmere, sier Drangeid.

Ingebjørg Harto, leder av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES), er kritisk til sammenblanding av roller.

- Vi ønsker ikke at ledende ansatte skal være medlem av styret i børsnoterte selskaper, sier Harto som understreker at hun uttaler seg på generelt grunnlag.

- Hva synes du om en rolle som arbeidende styreleder og fungerende CEO?

- Det vil opplagt være avhengig av hvem denne personen er og hvilken rolle vedkommende har i forhold til uavhengighet, for eksempel i forhold til blant annet sentrale aksjonærer. Det kan by på særskilte utfordringer i denne sammenheng samtidig å være administrativ leder, styreleder og representere en majoritetsaksjonær, sier Harto, som mener det er en utfordring med å ha flere hatter samtidig.

- Det vil være en utfordring å være årvåken i situasjoner hvor man skal bekle flere posisjoner samtidig - ikke minst når man skal fatte beslutninger hvor det er ønskelig med objektivitet og «armlengdesavstand». Dette er alltid en utfordring når man har flere hatter på hodet mer eller mindre samtidig, uten at jeg vil si at det ikke lar seg gjøre, sier

DETTE SIER AKSJELOVEN

■ Krav om styre og daglig leder. Valg av styret, tjenestetid mv. § 6-1. Styret
■ (1) Selskapet skal ha et styre med minst tre medlemmer. I selskaper med aksjekapital på mindre enn tre millioner kroner kan styret likevel ha færre enn tre medlemmer.

■ (2) Styret velger selv sin leder når denne ikke er valgt av generalforsamlingen.

Daglig leder kan ikke velges til styreleder i selskaper som etter første ledd skal ha et styre på minst tre medlemmer.

Har styret ett medlem, anses han eller hun som styreleder.

Harto. Hun mener resten av styret bør være særskilt årvåken i en slik situasjon.

- Det må være obs på mulige forhold hvor ønsket uavhengighet ikke foreligger. I den rollen du skisserer, kan nettopp slike situasjoner oppstå. Slik sett kan man si at anbefalingen advarer mot dette, men det vil alltid være en konkret vurdering for det aktuelle foretaket om situasjonen er av en slik karakter at man likevel ønsker å ha en slik bemanning i en overgangsperiode, sier hun.

morten.bertelsen@dn.no
kristin.gyldenskog@dn.no